

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 120 | 3-9 oktober 2022

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 75 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

4 oktober: Een gevangenis in Konya heeft Nesip Yapıcı, een gevangene met keelkanker die voorwaardelijk vrij kwam en onlangs een operatie heeft ondergaan, voorwaardelijk vrijgelaten.

4 oktober: Şerife Sulukan, een voormalige leraar die vastzit wegens vermeende banden met de Gülen beweging en niet is vrijgelaten ondanks ernstige verlamming, onderging een hartoperatie. Berichten in de media gaven aan dat Sulukan op de intensive care lag en dat de autoriteiten haar familie niet informeerden over haar gezondheidstoestand. Op 6 oktober werd Sulukan naar verluidt teruggestuurd naar de gevangenis.

5 oktober: Het Constitutionele Hof oordeelde dat de herarrestatie van de Koerdische politica Leyla Güven, ondanks haar verkiezing in het parlement in 2018, een schending is van haar recht op vrijheid en veiligheid.

6 oktober: De president verleent ambtsrust aan Bilal Konakçı, een voormalige politieagent en bommenruimer die door een arbeidsongeval zwaar gehandicapt is geraakt en die tot meer dan zeven jaar gevangenisstraf is veroordeeld vanwege zijn vermeende banden met de Gülenbeweging.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

3 oktober: De politie in İstanbul en Diyarbakır greep in bij demonstraties georganiseerd door de HDP om te protesteren tegen de moord op een journalist in Iraaks Koerdistan, waarbij 36 mensen kort werden aangehouden.

4 oktober: Een rechtbank in İzmir sprak 11 mensen vrij die terechtstonden wegens hun deelname aan een manifestatie op de Dag van de Arbeid in de provincie.

5 oktober: De politie in Istanbul greep in bij een arbeidersprotest en hield 21 mensen aan.

5 oktober: De gouverneur in Van vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten voor een periode van acht dagen.

7 oktober: De politie in İzmir en Manisa hield 13 mensen aan vanwege hun deelname aan demonstraties.

8 oktober: De politie in İstanbul hield drie mensen aan omdat ze protesteerden tegen zieke gevangenen.

9 oktober: De politie in İstanbul en verschillende provincies in het land greep in bij demonstraties die werden gehouden om op te roepen tot de vrijlating van de gevangengenomen leider van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) en hield minstens 170 mensen aan. Op videobeelden van het politieoptreden is te zien hoe HDP-parlementsleden Habip Eksik en Sait Dede op de grond worden geslagen. Eksik's been en neus werden gebroken.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

3 oktober: Deniz Önal, de redacteur van een lokale krant in Tekirdağ, werd fysiek mishandeld door een familielid van een districtsburgemeester vanwege het nieuws dat in zijn krant was gepubliceerd.

4 oktober: Ömer Faruk Gergerlioğlu, lid van de oppositie en prominent mensenrechtenactivist, maakte bekend dat Tiktok een van zijn video's over vrije meningsuiting heeft gecensureerd.

5 oktober: De politie in İstanbul hield verslaggever Mert Soydan aan, die verslag deed van een arbeidersprotest.

5 oktober: Een rechtbank veroordeelde oppositieleider Kemal Kılıçdaroğlu tot het betalen van een schadevergoeding aan de president omdat hij beschuldigingen van corruptie bij een openbare aanbesteding aan de orde had gesteld.

5 oktober: Een rechtbank in İstanbul heeft besloten de toegang tot ten minste zes nieuwsberichten over beschuldigingen tegen de eigenaar van een luxehotelgroep die dicht bij de regering staat, te blokkeren.

5 oktober: Een rechtbank in İstanbul heeft besloten de toegang te blokkeren tot drie nieuwsberichten over beschuldigingen van omkoping waarbij de voormalige advocaat van de president betrokken is, en tot twee rapporten die door een waarnemer van de persvrijheid zijn gepubliceerd over eerdere verboden op de toegang tot nieuwsberichten met een soortgelijke inhoud.

5 oktober: Een rechtbank in Diyarbakır heeft besloten de toegang tot een webadres van de nieuwswebsite Kızıl Bayrak te blokkeren.

5 oktober: Een rechtbank in İstanbul sprak Turgut Öker vrij, de leider van een in Europa gevestigd alevitisch platform dat terechthield voor het verspreiden van terroristische propaganda via de sociale media.

6 oktober: Een rechtbank in Mardin veroordeelt de Koerdische journalist Çetin Kurşun tot 13 jaar gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme.

6 oktober: De politie in Şırnak hield een man genaamd Mehmet Şirin Demirtaş aan wegens zijn posts op sociale media.

6 oktober: Een rechtbank in İstanbul heeft besloten de toegang te blokkeren tot drie opiniestukken over beschuldigingen tegen de Raad voor de kapitaalmarkten (SPK) en tot drie rapporten van een waarnemer van de persvrijheid over eerdere verboden op nieuwsberichten met soortgelijke inhoud.

6 oktober: Een rechtbank in İstanbul heeft besloten de toegang te blokkeren tot ten minste drie nieuwsberichten over de verbale aanval van gendarmeriekolonel Yılmaz Kırgeç op een voetbalclub uit een overwegend Koerdische provincie.

6 oktober: De Hoge Raad voor Radio en Televisie (RTÜK), de Turkse toezichthouder voor de omroep, legt boetes op aan de tv-zenders Tele1, Halk TV en KRT TV voor het uitzenden van debatprogramma's over een beschuldiging van corruptie.

6 oktober: Een rechtbank in İstanbul heeft 10 leden van de grootste oppositiepartij vrijgesproken die terechthielden wegens de verspreiding van een partijbrochure waarin beschuldigingen van corruptie werden geuit.

7 oktober: De openbare aanklager in Ankara eiste gevangenisstraffen tot 12 jaar voor 12 gepensioneerde admiraals die een verklaring hadden afgelegd tegen een door de regering gesteund kanaalproject.

7 oktober: De politie in Siirt hield Cemil Taşkesen aan, een man die eerder was aangehouden en vrijgelaten omdat hij in een video met een politicus van de oppositie naar de regio had verwezen als Koerdistan. Taşkesen werd op 9 oktober onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten.

Hij wordt beschuldigd van het verspreiden van terroristische propaganda.

7 oktober: De politie in Tekirdağ heeft zes mensen aangehouden op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda via sociale media. De arrestanten werden de volgende dag door een rechtbank gearresteerd.

KOERDISCHE MINDERHEID

3 oktober: De politie in Erzurum hield plaatselijke HDP-kaderleden Muammer Duman, Türkan Sümbül, Yüksel Kişi, Çetin Demir, Remziye Tosun en Emin Tosun aan. De arrestanten werden de volgende dag vrijgelaten.

3 oktober: De politie in Van hield de plaatselijke Koerdische politicus Ökkeş Kava aan. Kava werd de volgende dag vrijgelaten.

3 oktober: De politie in Istanbul en Diyarbakır greep in bij demonstraties die door de HDP waren georganiseerd uit protest tegen de moord op een journalist in Iraaks Koerdistan en hield 36 mensen kort aan.

4 oktober: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelt de voormalige districtsburgemeester Belgin Diken tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme. Diken was een van de gekozen burgemeesters in het overwegend Koerdische zuidoosten die door het ministerie van Binnenlandse Zaken uit hun ambt werden gezet en vervangen door door de regering aangewezen curatoren.

5 oktober: Het Constitutioneel Hof oordeelde dat de herarrestatie van de Koerdische politica Leyla Güven, ondanks haar verkiezing in het parlement in 2018, een schending is van haar recht op vrijheid en veiligheid.

6 oktober: Een rechtbank in Mardin veroordeelde de Koerdische journalist Çetin Kurşun tot 13 jaar gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme.

7 oktober: De politie in Siirt hield Cemil Taşkesen aan, een man die eerder werd aangehouden en vrijgelaten omdat hij in een video waarin hij met een oppositiepoliticus sprak naar de regio verwees als Koerdistan. Taşkesen werd op 9 oktober onder gerechtelijk toezicht vrijgelaten. Hij wordt beschuldigd van het verspreiden van terroristische propaganda.

9 oktober: De politie in Istanbul en verschillende provincies in het land greep in bij demonstraties die werden gehouden om op te roepen tot de vrijlating van de gevangengenomen leider van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK) en hield meer dan 130 mensen aan. Op videobeelden van het politieoptreden is te zien hoe HDP-parlementsleden Habip Eksik en Sait Dede op de grond worden geslagen. Eksik's been en neus werden gebroken.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

3 oktober: Enkele gedetineerden in een vrouwengevangenis in Diyarbakır zijn in het ziekenhuis opgenomen wegens voedselvergiftiging.

3 oktober: Een gevangenis in Denizli weigerde gezondheidszorg aan de zieke gevangene Ekim Polat.

5 oktober: Een gevangenis in Adana weigerde ziekenhuisverwijzingen aan gevangenen die weigerden een mondonderzoek te ondergaan.

7 oktober: De bewakers van een gevangenis in Bolu namen kleding en een deken van de zieke gevangene Civan Boltan in beslag.

7 oktober: Een tuchtraad van de gevangenis in Bursa legde Abdullah Öcalan, de gevangen leider van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK), een bezoekverbod van drie maanden op.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

7 oktober: Het ministerie van Binnenlandse Zaken verbood buitenlanders zich te registreren in acht districten in Istanbul.

FOLTERING EN MISHANDELING

3 oktober: De bewakers van een gevangenis in Kocaeli hebben Ahmet Dizlek, een gevangene met maagkanker, mishandeld.

7 oktober: De politie in Hakkari mishandelde twee mensen, waaronder een minderjarige, tijdens een huiszoeking.

7 oktober: De politie in İzmir en Manisa mishandelde 16 mensen die werden vastgehouden tijdens huiszoekingen.

7 oktober: Uit berichten bleek dat de bewakers in een gevangenis in Kahramanmaraş 32 gevangenen fysiek hebben mishandeld. Sommige gevangenen werden later overgebracht naar andere gevangenissen en werden tijdens hun overplaatsing aan visitaties onderworpen.

7 oktober: De mensenrechtenvereniging (İHD) bracht een rapport uit waarin staat dat in 2021 in totaal 5.488 mensen in Turkije werden onderworpen aan marteling en mishandeling in politiebewaring, op straat of in de gevangenis.

8 oktober: Minister van Binnenlandse Zaken Süleyman Soyly zei in een openbare toespraak tegen ordehandhavers dat ze "de benen moeten breken" van betrapte drugsdealers.

9 oktober: De politie in Hakkari mishandelde de HDP-parlementsleden Habip Eksik en Sait Dede tijdens een demonstratie, waarbij Eksik zijn been en neus brak.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

5 oktober: Familieleden van Uğur Demirok, een in Azerbeidzjan gevestigde Turkse zakenman, maakten bekend dat hij al een maand wordt vermist. Ooggetuigen zeggen te hebben gezien hoe Demirok door een groep gemaskerde personen in een busje werd gedwongen. De Azerbeidzjaanse autoriteiten vertelden de familie dat Demirok naar Turkije was gebracht, terwijl de Turkse autoriteiten tegenstrijdige verklaringen aflegden.

VROUWENRECHTEN

6 oktober: Mannen hebben in september 26 vrouwen vermoord en minstens 71 vrouwen geweld aangedaan, zo blijkt uit een maandelijks rapport van Bianet.